

2024 թվականի հունվար

ԿԼԻՄԱՅԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ ԱՂԵՏԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ՕՍԻ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ

– *Ղեբի գյուղ, Օսի համայնք, Վրաստան*

Երկու խոսքով

2022թ.-ի ապրիլի 28-ին Վրաստանի Օսի համայնքը միացավ «Քաղաքապետերի դաշնագիր հանուն կլիմայի և էներգիայի» Նախաձեռնությանը՝ պարտավորվելով մինչև 2030թ.-ը նվազեցնել ջերմոցային գազերի արտանետումները առնվազն 30%-ով: Այնուհետև, Օսիի համար մշակվեց Կայուն էներգետիկ զարգացման և կլիմայի պահպանության գործողությունների ծրագիրը (ԿԷԶԿԳԳԾ) և սկսվեց դրա իրականացումը համայնքում:

Օսի համայնքում իրականացվող ծրագրի նպատակն էր բարձրացնել համայնքի դիմակայողությունը կլիմայի փոփոխության հետևանքով առաջացած աղետների հանդեպ կիրառելով հարմարվողականության միջոցառումներ և ապահովելով խոցելի բնակչության անվտանգությունը: 2021-2022թթ. ձեռնարկված հիմնական նախաձեռնությունները ներառում էին Ղեբի գյուղի վնասված ճանապարհի վերականգնումը, ինչպես նաև Ռիոնի գետի հունի ձևավորումը և պատվարի հիմնումը: Այս ջանքերն ուղղակի պատասխան էին Ղեբի գյուղում 2021թ.-ի մայիսին տեղի ունեցած աղետին:

Նախապատմություն

«Քաղաքապետերի դաշնագիր» Նախաձեռնության և համայնքապետարանի տեսլականի առաջնային նպատակը էներգարդյունավետ միջոցների ներդրումն է իր տարածքում խթանելով էներգիայի խելամիտ սպառումը տեղական մակարդակում: Մինչև 2021-2022թթ. ժամանակ, այն նպատակաուղղված է նպատակային հարմարվողականության միջոցառումների միջոցով կլիմայական աղետների նկատմամբ համայնքի դիմակայունության բարձրացմանը՝ միաժամանակ ավելացնելով կայուն և անվտանգ էներգիայի հասանելիությունը էներգետիկ արքատության դեմ պայքարելու համար: Օսի համայնքը, որը բնութագրվում է իր բարձր լեռնային տեղանքով, ներառում է մի քանի վարչական միավորներ, այդ թվում Ղեբի գյուղը, որտեղ իրականացվել է վերոհիշյալ ծրագիրը: 2021թ.-ի մայիսին հողառատ անձրևները Ղեբի գյուղում աղետի պատճառ դարձան, որի հետևանքով զգալի վնաս հասցվեց բնակելի հողատարածքներին, գյուղատնտեսական ցանքատարածություններին և մասնակի խաթարվեց հարևան գյուղերը կապող ճանապարհային ցանցը՝ լուրջ վտանգ ներկայացնելով մարդկանց կյանքին և առողջությանը: Ի պատասխան հրատապ իրավիճակի՝ համայնքապետարանն արագորեն մոբիլիզացրեց ռեսուրսները և նախաձեռնեց հարմարվողականության միջոցառումներ՝ մեղմելու կլիմայի հետ կապված ապագա իրադարձությունների ազդեցությունը: Այս ջանքերը ներառում էին Ղեբի գյուղի վնասված ճանապարհային ենթակառուցվածքի վերականգնումն ու գետերի հունների երկայնքով պաշտպանական միջոցների ստեղծումը՝ Երոզիայից և ջրհեղեղներից խուսափելու համար: Բացի այդ, համայնքների ներգրավման և կարողությունների զարգացման ուղղված նախաձեռնություններ են սկսվել՝ բարձրացնելու բնակիչների շրջանում աղետների պատրաստվածության և կայուն էներգիայի պրակտիկայի մասին իրազեկվածությունը: Այս միջոցառումների իրականացումը նպատակ ուներ ոչ միայն պաշտպանել տեղական բնակչությանն, այլ նաև խթանել երկարաժամկետ դիմակայունությունը կլիմայի փոփոխության ազդեցությունների հանդեպ: Ինտեգրելով կայուն էներգիայի լուծումները և բարձրացնելով հարմարվողական կարողությունները՝ Օսի քաղաքապետարանը շարունակում է առաջընթաց գրանցել ջերմոցային գազերի արտանետումները նվազեցնելու և իր բնակավայրերում կայուն զարգացման պրակտիկաների խթանմանն ուղղված իր համաձայնության շրջանակներում:

Գործողության նկարագրություն

01

2021թ.-ի մայիսի 18-ին, ի պատասխան աղետի, համայնքապետարանը համայնքի ղեկավարի թիվ 791 հրահանգով օպերատիվ կերպով ստեղծել է ժամանակավոր աշխատանքային խումբ: Այս թիմն իրականացրել է պատճառված վնասի մանրակրկիտ գնահատում և մշակել հետագա գործողությունների ծրագրեր:

02

Վնասի չափը մանրամասնող համապարփակ փաստաթղթեր են ներկայացվել Վրաստանի կառավարությանը, որի արդյունքում հաստատվել է 2,500,000 լարի (մոտ 893,000 եվրո) ընդհանուր գումարի դրամաշնորհ:

03

Ստանալով հատկացված գումարները՝ քաղաքապետարանը նախաձեռնել է հրապարակային մրցույթ և հետագայում պայմանագիր կնքել ընտրված մասնակցի հետ:

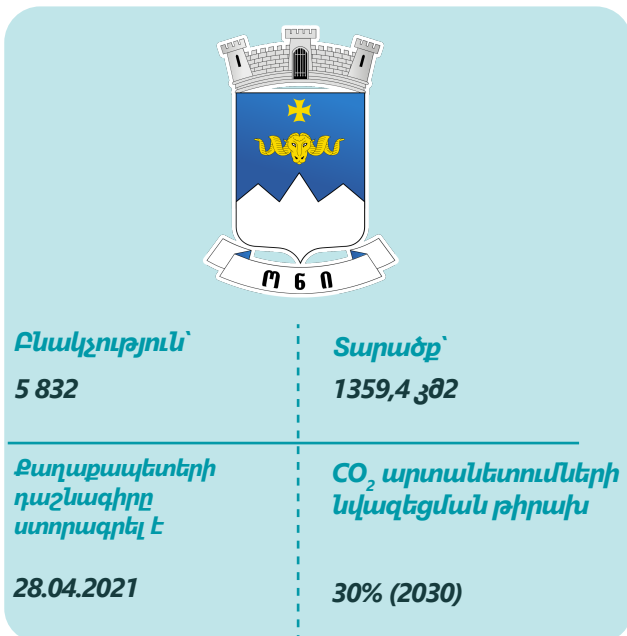
04

Պայմանագրային համաձայնագրի համաձայն՝ իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.
- Ռիոն գետի հունի կարևոր հատվածների մաքրում և ձևավորում 500 մետր երկարությամբ.
- 1300 մետր երկարությամբ երկաթբետոն պատվարի կառուցում.
- Ճանապարհի 1500 մետրանոց հատվածի վերականգնում:

Կիզակետում

Առատ տեղումներից պաշտպանության միջոցները ներառում են ինչպես կառուցվածքային, այնպես էլ ոչ կառուցվածքային մոտեցումներ: Կառուցվածքային միջոցառումները ներառում են շենքերի կառուցում կամ վերագինում այնպիսի առանձնահատկություններով, ինչպիսիք են թեք տանիքները, ջրատարները և պատշաճ ջրահեռացման համակարգերը՝ անձրևաջրերը խոցելի տարածքներից արդյունավետ կերպով հեռացնելու համար: Ջրհեղեղի պատկերների, բարձունքների և հենապատերի կառուցումը կարող է նաև մեղմել հեղեղումների ռիսկերը: Ոչ կառուցվածքային միջոցառումները կենտրոնանում են հողօգտագործման պլանավորման, գոտիավորման կանոնակարգերի և շրջակա միջավայրի կառավարման պրակտիկայի վրա, ինչպիսիք են ջրահեռացման բնական համակարգերի պահպանումը, ինչպիսիք են խոնավ տարածքները և անտառները, որոնք օգնում են կլանել ավելորդ տեղումները և նվազեցնել արտահոսքը: Վաղ նախագրուշացման համակարգերի ներդրումը և համայնքներին արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածության մասին իրազեկումը նույնպես կարևոր նշանակություն ունեն առատ տեղումների հետևանքները նվազագույնի հասցնելու համար: Երկու տեսակի միջոցառումների ինտեգրումն ապահովում է համապարփակ պաշտպանություն առատ տեղումների հետ կապված վտանգներից:

Ղեքի գյուղ, Օնի համայնք, Վրաստան

Թիրախ ոլորտը, կլիմայական վտանգի(ներ)ը և բնակչության խոցելի խմբերը

Ծրագրի թիրախային ոլորտներն են հողօգտագործման պլանավորում, ջուր, թափոններ, շրջակա միջավայր և կենսաբազմազանություն, ինչպես նաև քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներ:

Կլիմայական վտանգներն են՝ առատ տեղումները, ջրհեղեղները, հեղեղումները:

Բնակչության խոցելի խմբերն են՝ մեծահասակները, կանայք և երեխաները, մշտական աշխատանք չունեցող և ցածր վարձատրվող բնակչությունը և այլ թիրախային խմբեր, որոնք ամենաշատն են տուժում բնական աղետներից:

Նվաճումներ եւ կրկնօրինական խորհուրդներ

Վերոնշյալ ծրագրից օգտվել են 2916 շահառուներ, ինչպիսիք են Ղեքի գյուղում բնակվող բնակչությունը, ինչպես նաև Ռիոնի գետի հարևանությամբ բնակվողները, քանի որ ամբարի ստեղծումը գետին հուն է հաղորդել: Բացի անվտանգությունից, այս ծրագրի իրականացումը նաև նվազեցրել է քաղաքապետարանի տարեկան ծախսը 500 000 լարիով:

ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍԵԼ Է ՀԵՏԼԱՅԱԼ ՆՇԱՆԱԿԱԿ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ.

«Արձագանքող խմբերի արագ ստեղծում».

Աղետից հետո արագորեն ստեղծելով ժամանակավոր աշխատանքային խումբ, քաղաքապետարանը արդյունավետ կերպով գնահատել է վնասը և մշակել գործողությունների ծրագրեր՝ ցուցադրելով աղետների դեմ ակտիվ պատրաստվածություն:

«Հաջողակ դրամաշնորհային ձեռքբերում»:

Քաղաքապետարանը զգալի դրամաշնորհ է ապահովել Վրաստանի կառավարությունից՝ մանրակրկիտ փաստաթղթավորելով վնասի չափը և ներկայացնելով լավ պատրաստված առաջարկ:

«Ենթակառուցվածքի համապարփակ բարելավում».

Հատուկ միջոցառումների իրականացումը, ինչպիսիք են գետի հունի մաքրումը, ամբարի կառուցումը և ճանապարհների վերականգնումը, ոչ միայն վերականգնեցին անմիջական վնասները, այլև բարձրացրեցին քաղաքապետարանի դիմադրողականությունը ապագա կլիմայական աղետների նկատմամբ:

🔗 ՕԳՏԱԿԱՐ ՀՂՈՒՄՆԵՐ

<https://oni.gov.ge>

€

Ծրագրի ֆինանսավորում

- **Ֆինանսավորման աղբյուր(ներ):**
Կառավարության ֆինանսավորում
2,500,000 լարի (մոտ 893,000 եվրո)
- **Ընդհանուր գումարը:**
2,500,000 լարի (մոտ 893,000 եվրո)

📌 Հիմնական թվեր

Դրամական ինսայդություն – **500 000** լարի
(**180000** եվրո) մեկ տարվա ընթացքում

Ծրագրի ընթացքում ստեղծված
աշխատատեղեր **25** հոգու համար

2916 շահառու

ԿԱՊ

Ծրագրի մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք կապվել

Օնիի համայնքապետարան

Օնի, Դավիթ Աղմաշենեբելի փող. 40,
Կրաստան, Փոստ 3600;

Կոնտակտային անձ՝

Սերգո Խիդեշելի,
Էլ. փոստ՝ khideshelisergi@gmail.com